

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2017 roku wydanym w sprawie sygn. akt V GC 1480/15 Sąd Rejonowy w Kaliszu:

1. zasądził od pozwanego J. B., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) z/s w O. na rzecz powoda A. M. (1), prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) z/s B., kwotę 9.484,58 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 3.933,54 zł. od dnia 17 grudnia 2014r. do dnia zapłaty;

2. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.214,06 zł., tytułem zwrotu kosztów postępowania, na którą składają się:

- kwota 300,00 zł., tytułem zwrotu kosztów sądowych,

- kwota 1.217,00 zł., tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

- kwota 697,06 zł., tytułem zwrotu kosztów tłumacza i świadka.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany J. B. zaskarżając wyrok w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił:

I. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy i skutkowało sprzecznością istotnych ustaleń Sądu I Instancji z treścią zebranego w sprawie materiału:

1. art. 232 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 3 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że to na pozwanym ciążył obowiązek wykazania w toku zainicjowanego przez powoda postępowania istotnych elementów stosunku prawnego łączącego strony, z którego wywodził swoje roszczenie wobec pozwanego, w tym w szczególności rzekomego złożenia zamówienia na przedmiotowy zestaw mebli kuchennych w celu sprzedaży tego zestawu S. G. (1) w roli pośrednika przez pozwanego (brak wskazania w uzasadnieniu do wyroku treści, która zdaniem sądu przesądziła o uznaniu, że pozwany złożył skutecznie zamówienie jako pośrednik na przedmiotowy zestaw mebli kuchennych), rzekomego uznania długu przez pozwanego konkretną korespondencją e-mail (przy uznaniu, że wskazany jako dowód uznania długu mail z dnia 21 listopada 2014 o treści: "umawialiśmy się do końca roku" stanowi uznanie zasadzonego przez sąd I instancji długu), podczas gdy powód zaniechał w postępowaniu dowodowym (poza zeznaniami świadka D. M. (1), którą de facto należy traktować jako quasi powoda w niniejszym postępowaniu) wykazania skutecznego złożenia zamówienia zgodnie z dyspozycją § 7 umowy łączącej strony, co Sąd I Instancji pominął, w sytuacji gdy zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne - w konsekwencji brak udowodnienia kierowanego przeciwko pozwanemu roszczenia, co winno prowadzić do oddalenia powództwa;

2. art. 231 k.p.c. w zw. z 233 § 1 k.p.c. poprzez: uznanie za udowodniony fakt, że pozwany złożył zamówienie u powoda na przedmiotowy zestaw mebli kuchennych, zgodnie z dyspozycją § 7 umowy partnerskiej dystrybucji łączącej strony, tj. każdorazowo pisemnie lub elektronicznie mailem ze wskazaniem zamówienia, w sytuacji nie wskazania dowodu (poza zeznaniami świadka D. M. (1)), iż faktycznie doszło do pisemnego lub elektronicznie mailem (czyli zgodnie z dyspozycją umowy) złożenia zamówienia przez pozwanego u powoda na przedmiotowy zestaw mebli (w aktach sprawy nie ma dowodu z treści maila, w którym pozwany składa zamówienie na przedmiotowy zestaw mebli), przy jednoczesnym uznaniu, niezgodnie z dyspozycją umowy, iż umowa wiążąca strony jedynie wskazywała preferowany sposób składania zamówień [vide: str. 6 uzasadnienia do wyroku]; uznanie za udowodniony fakt, iż pozwany nie tyle polecił wykonać i umieścić meble na ekspozycji konferencyjnej, co do których opłacenia toczy się spór, lecz złożył zamówienie u powoda na meble z oferty (...) ustalonej przez strony, co do których strona powodowa wystawiła Fakturę VAT nr (...) z dnia 16 listopada 2014 roku na kwotę 3.933,54 zł w szczególności w oparciu zeznania świadka S. G. (1),

w sytuacji gdy po pierwsze świadek S. G. (1) w zeznaniach, na które powołuje się Sąd I Instancji wyraźnie podaje, iż „cenę uzgodniłem z Panią M.”, co samo w sobie winno wskazywać Sądowi I Instancji, iż w zakresie ustaleń ceny, a zatem essentialia negotii umowy sprzedaży przedmiotowego zestawu mebli, brał udział S. G. (1) oraz reprezentant powoda a nie pozwany; uznanie za udowodniony fakt, iż zamówienie zostało wyartykułowane w sposób ważny i wiążący dla obu stron, tj. podług instrukcji szczegółowo opisanej w par. 7 Umowy partnerskiej dystrybucji, czyli na podstawie pisemnego zamówienia przesłanego producentowi (tj. powodowi) pisemnie lub elektronicznie mailem; uznanie za udowodniony fakt, że pozwany uznał zobowiązanie wynikające z Faktury VAT nr (...) z dnia 16 listopada 2014 roku na kwotę 3.933,54 zł, podczas gdy z treści maila z dnia 21 listopada 2014 roku, na który wskazuje Sąd I Instancji, nie można wyprowadzić wniosku, iż pozwany uznał ciążyący na nim dług (na co wskazuje sama treść maila: „umawialiśmy się do końca roku”), z której to treści w żaden sposób - przy prawidłowym zastosowaniu zasad wnioskowania logicznego opartego na wykładni językowej nie można było przyjąć wniosku, że owa treść stanowi uznanie długu w zakresie roszczenia objętego niniejszym postępowaniem, przy jednoczesnym braku jakichkolwiek innych dowodów uznania długu, natomiast w innym mailu (korespondencja e-mail pomiędzy powodem a pozwanym z dnia 20 stycznia 2015 r.) podniósł, iż „kuchnie były zabrane na waszą prośbę, ponieważ nie chcieliście zawozić wystawionych kuchni do L., agent powiedział mi, że się z wami rozliczy z tej transakcji i ja obiecałem wam pomóc”; uznanie za udowodniony fakt, iż pozwany w trakcie trwania umowy posiłkował się wzorami produktów będących własnością Producenta (tj. powoda) bez jego zgody, podczas gdy z korespondencji mailowej pomiędzy stronami (27 października 2014 - godz. 22:48 mail od (...) A. M. (1) (...) do (...): "Oferta na "tanie" kuchnie w załączniku, można już umieszczać na stronie"; (2) 27 października 2014 - godz. 10:33 mail od (...) A. M. (1) (...) do (...): "Panie J. - Nad opracowaniem graficznym pracujemy, natomiast już teraz można "tanie" kuchnie wstawiać na stronę") wyraźnie wynika, iż powód wydał polecenie „wstawienia wzorów produktów tanie kuchnie na stronę”; uznanie za udowodniony fakt, iż pozwany posiłkował się wzorami produktów będących własnością Producenta (tj. powoda) bez jego zgody w dniu 3 marca 2015 roku, tj. w dniu sporządzenia przez notariusz I. M. oględzin strony i w tym zakresie powód mógł obciążyć pozwanego karą umowną w oparciu o § 13 pkt 3 umowy partnerskiej dystrybucji, podczas gdy wcześniej dnia 13 stycznia 2015 roku nastąpiło rozwiązanie umowy partnerskiej dystrybucji ze skutkiem natychmiastowym przez Producenta (...) A. M. (1) i powód nie miał już podstawy do dochodzenia owej kary umownej albowiem pomiędzy stronami dnia 3 marca 2015 roku umowa partnerskiej dystrybucji, w oparciu o którą Sąd I Instancji zasądził m.in. kwotę 5 tys. zł kary umownej - już nie obowiązywała i w tym zakresie powód mógł już dochodzić roszczeń tylko na zasadach ogólnych;

3. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 231 k.p.c. oraz art. 316 k.p.c, poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, niewyjaśnienie wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia (podstawy faktycznej i prawnej), dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z materiałem dowodowym, dowolną błędną i wybiórczą ocenę dowodów sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania, regułami wykładni, zasadami doświadczenia życiowego, wiedzą powszechną - dowolne ustalenie stanu faktycznego na zasadzie dopasowania go swobodnie do tezy wyroku (poprzez dowolne przeinaczanie stanu rzeczywistego odzwierciedlonego w aktach sprawy w ramach postępowania dowodowego bądź pomijanie dowodów, względnie niekonkretne wskazywanie dowodów niepotwierdzających tezy wyroku), i w konsekwencji wadliwe wnioskowanie polegające w szczególności na:

- dokonaniu niewystarczających ustaleń i oceny co do podmiotowych elementów konstrukcyjnych essentialia negotii umowy sprzedaży przedmiotowego zestawu mebli, a w szczególności poprzez pominięcie faktu, iż to S. G. (1) „uzgodnił cenę z Panią M.”, a nie pozwany - co samo w sobie winno wskazywać Sądowi I Instancji, iż w zakresie ustaleń ceny, a zatem essentialia negotii umowy sprzedaży przedmiotowego zestawu mebli, brał udział S. G. (1) oraz reprezentant powoda a nie pozwany;

- przyjęciu iż pozwany złożył pisemne (bądź mailowe) zamówienie na przedmiotowy zestaw mebli, co do których strona powodowa wystawiła Fakturę VAT nr (...) z dnia 16 listopada 2014 roku na kwotę 3.933,54 zł, zgodnie z dyspozycją umowy, określającą tryb składania zamówień (pisemnie lub mailowo), w sytuacji gdy w aktach sprawy nie ma dowodu, który wskazywałby, że pozwany złożył zamówienie na przedmiotowy zestaw mebli;

- pominięciu treści korespondencji e-mail pomiędzy stronami, oraz części zeznań świadka G., która nie potwierdzała tego wyroku;

- przyjęciu, iż pozwany w trakcie trwania umowy posiłkował się wzorami produktów będących własnością Producenta (tj. powoda) bez jego zgody, podczas gdy z korespondencji mailowej pomiędzy stronami wyraźnie wynika, iż powód wydał polecenie „wstawienia wzorów produktów tanie kuchnie na stronę”;

- przyjęciu, iż pozwany posiłkował się wzorami produktów będących własnością Producenta (tj. powoda) bez jego zgody w dniu 3 marca 2015 roku, tj. w dniu sporządzenia przez notariusz I. M. oględzin strony i w tym zakresie powód mógł obciążyć pozwanego karą umowną, podczas gdy wcześniej, dnia 13 stycznia 2015 roku, nastąpiło rozwiązanie umowy partnerskiej dystrybucji ze skutkiem natychmiastowym przez Producenta (...) A. M. (1) i powód nie miał już podstawy do dochodzenia owej kary umownej;

- a w konsekwencji błędnym przyjęciu, zarówno na etapie subsumpcji, jak i orzekania, iż istniała causa prawna dla wystawienia w stosunku do pozwanego Faktury VAT nr (...) z dnia 16 listopada 2014 roku na kwotę 3.933,54 zł wraz z odsetkami, podstawa faktyczna dla obciążenia pozwanego karą umowną i kosztami w/w aktów notarialnych - i w rezultacie nielogiczne uznanie zasadności roszczenia, w sytuacji nieudowodnienia dochodzonych przez powoda roszczeń;

4. art. 302 § 1 k.p.c., art. 299 k.p.c. oraz art. 156 k.p.c. poprzez ograniczenie postępowania dowodowego do wysłuchania stron i odebrania zeznań ze świadków: D. M. (1) oraz S. G. (1), natomiast nieprzeprowadzenie zeznań ze świadków: M. K., M. N., A. S., mimo wnioskowania przez pozwanego o ich przesłuchanie na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia, co doprowadziło do wadliwych ustaleń i ocen, a w konsekwencji wadliwego rozstrzygnięcia, przy jednoczesnym wskazaniu, że Sąd I Instancji oparł wyrok m.in. na zeznaniach świadków M. K., M. N. oraz A. S. w sytuacji, gdy dowody z przesłuchania tych świadków nie zostały w ogóle przeprowadzone;

5. art. 316 k.p.c. w konsekwencji naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak rozpoznania sprawy co do istoty;

6. art. 328 § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez wskazanie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dowodów z zeznań świadków M. K., M. N., A. S., na których oparł się Sąd I Instancji i którym dał wiarę, względnie odmówił wiarygodności i mocy dowodowej - które to dowody w ogóle nie zostały przeprowadzone w postępowaniu przed Sądem I Instancji, a ponadto zbiorcze acz niepełne zestawienie dowodów uniemożliwiające pełną ocenę rozstrzygnięcia dokonanego przez Sąd I instancji;

7. art. 386 § 4 k.p.c. przez rozstrzygnięcie przez Sąd I Instancji sporu dotyczącego stosunku zobowiązaniowego stron bez prawidłowego ustalenia jego treści, to jest poprzez ustalenie, że umowa zawarta przez strony wskazywała jedynie preferowany sposób składania zamówień, w sytuacji gdy umowa wyraźnie w swojej treści wskazywała w § 7, iż zamówienia mają być składane pisemnie, względnie elektronicznie mailem, które to uchybienie prowadziło w rzeczywistości do nierozpoznania istoty sprawy (przez zaniechanie ustalenia prawidłowej treści umowy łączącej strony, zarówno w zakresie przedmiotowym, essentialia negotii jak i differentia specifica);

II. przepisów prawa materialnego:

1. art. 65 § 1 i 2 k.c. (w związku z art. 56 k.c., 60 k.c. i 354 k.c.) poprzez błędne zastosowanie i w konsekwencji dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli stron złożonych przez strony do ustalonego w sprawie stanu faktycznego, skutkiem czego sąd ustalił, iż:

a. niezłożenie pisemnego (względnie mailowego lub faksem) zamówienia na określony towar przez Agenta (pozwanego) rodzi skutki wynikające z umowy, w tym finansowe za towar dostarczony przez Producenta (powoda) osobie trzeciej,

b. wskazywany w umowie sposób składania zamówień (pisemnie lub elektronicznie mailem) jedynie „wskazuje preferowany sposób składania zamówień”, a nie taki jaki strony wyraźnie w treści umowy ustaliły (choćby ze względu na uniknięcie niepewności i niejasności w zakresie składanych zamówień),

c. umieszczenie na stronie internetowej pozwanego wzoru mebli Producenta (powoda) na jego pisemne polecenie, a później już po wygaśnięciu umowy - skutkuje odpowiedzialnością z tytułu kary umownej,

2. naruszenie prawa materialnego poprzez błędną subsumpcję art. 353¹ k.c. (swoboda zawierania umów), w związku z art. 56 k.c., art. 60 k.c., art. 354 k.c., art. 369 k.c., art. 376 k.c. art, 393 k.c., i art. 521 k.c. do oceny stanu faktycznego sprawy i uznanie, że decydującą dla rozstrzygnięcia sprawy nie jest treść dekodowana za pomocą zasad wykładni językowej, będąca wyrazem oświadczeń woli stron, lecz szeroko rozumiana swoboda przyporządkowania treści oświadczeń woli do tezy wyroku, w sytuacji gdy z samej treści oświadczeń stron nie sposób wywnioskować chociażby tego, iż umowa jedynie „wskazuje preferowany sposób składania zamówień”.

Powołując się na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, a także zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanej kosztów procesu za obydwie instancje według norm prawem przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się zasadna w części, to jest w zakresie kwestionującym zasadność zasądzenia roszczenia wynikającego z kary umownej.

Apelacja pozwanego stawia Sądowi I instancji szereg różnych zarzutów, które dzieli na dwie kategorie, a mianowicie zarzuty naruszenia prawa procesowego oraz zarzuty naruszenia prawa materialnego.

W pierwszej kolejności odnieść należy się do zarzutów prawa procesowego, gdyż nie budzi wątpliwości, że oceny ewentualnych uchybień w zakresie stosowania prawa materialnego można dokonać jedynie w oparciu o prawidłowo określoną podstawę faktyczną sporu.

Zarzuty naruszenia prawa procesowego choć są bardzo rozbudowane, to jednak są bardzo chaotyczne, powtarzają się i generalnie sprowadzają się do zakwestionowania oceny dowodów dokonanej przez Sąd Rejonowy, a w konsekwencji zarzucenia temuż sądowi dokonania błędnych ustaleń faktycznych co do stosunku prawnego łączącego strony niniejszego procesu i podstawy obciążenia pozwanego fakturą za sprzedaż mebli oraz notą obciążeniową obejmującą karę umowną, a także kosztami sporządzenia protokołów oględzin strony internetowej.

Zanim omówione zostaną powyższe zarzuty odnieść najpierw należy się do zarzutu nierozpoznania istoty sprawy. Zarzut ten pozostaje oczywiście chybiony. Nierozpoznanie istoty sprawy ma miejsce wówczas, gdy sąd I instancji nie orzekł merytorycznie o żądaniu strony, zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo pominął merytoryczne zarzuty pozwanego i w swoim rozstrzygnięciu w istocie nie odniósł się do tego, co było przedmiotem sprawy. Z sytuacją taką nie mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Sąd Rejonowy odniósł się bowiem do wszystkich podstaw przywołanych w pozwie i rozstrzygnął merytorycznie o wszystkich żądaniach powoda, jak również odniósł się do merytorycznych zarzutów pozwanego. Okoliczność, że ocena zasadności żądań pozwu dokonana przez sąd jest niekorzystna dla pozwanego, nie uzasadnia zarzutu nierozpoznania istoty sprawy.

Z kolei zarzut naruszenia przepisów art. 302 § 1 k.p.c., art. 299 k.p.c. oraz art. 156 k.p.c. poprzez ograniczenie postępowania dowodowego do wysłuchania stron oraz dwóch świadków i nieprzeprowadzenie dowodu z zeznań świadków M. K. i A. S. pozostaje całkowicie niezrozumiały. Wypada tylko stwierdzić, że pozwanemu najwidoczniej

nie jest znana sprawa, której stroną pozostaje, gdyby bowiem pozwany zapoznał się z aktami, z łatwością dostrzegłby, że Sąd Rejonowy przeprowadził dowód z zeznań świadków zarówno M. K. jak i A. S.. Zeznania tych świadków w połączeniu z zeznaniami świadków D. M. (1) i S. G. (1) stanowiły podstawę ustaleń faktycznych przedmiotowej sprawy. Wskazane wyżej względy czynią niezasadnym również zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 i 3 k.p.c. Konstruując podstawę faktyczną rozstrzygnięcia sąd pierwszej instancji oparł się wyłącznie na dowodach, które w sprawie zostały przeprowadzone, a więc również na zeznaniach wskazanych wyżej świadków. Wbrew twierdzeniom apelacji Sąd Rejonowy w swych ustaleniach nie odwoływał się do dowodu z zeznań świadka M. N., który faktycznie nie został w sprawie przesłuchany. Przyczyną nieprzeprowadzenia tego dowodu było niestawiennictwo świadka na kolejne wyznaczone terminy rozprawy.

Przechodząc do zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w konsekwencji dokonania ustaleń faktycznych sprzecznych z tym materiałem Sąd Okręgowy nie znajduje podstaw do jego uwzględnienia.

Podkreślić należy, iż zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. byłby skuteczny tylko wówczas, gdyby apelujący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, to jest regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005 r., sygn. akt III CK 314/05, LEX nr 172176). Prawidłowo skonstruowany zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. powinien być połączony z zarzutem błędnych ustaleń faktycznych. W apelacji powinno zostać zatem wyjaśnione, które dowody, w jakim zakresie i dlaczego, zdaniem strony skarżącej, zostały przez Sąd Okręgowy ocenione z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji, które ustalenia faktyczne tego sądu są wadliwe i jakie powinny być ustalenia prawidłowe, ewentualnie jakich ustaleń zabrakło w zaskarżonym wyroku.

Tym wymogom apelacja strony pozwanej nie sprostała. Wprawdzie powód wskazuje, które dowody – jego zdaniem zostały źle ocenione, a których nie przeprowadzono w ogóle i w konsekwencji wskazuje też na błędne ustalenia faktyczne, to stwierdzić jednak trzeba, iż zarzuty apelacji w tym zakresie stanowią wyłącznie subiektywną wersję zdarzeń przedstawioną przez pozwanego i nie wytrzymują konfrontacji z prawidłowo ocenionym materiałem dowodowym sprawy.

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy nie budzą wątpliwości Sądu Okręgowego, a pozwany stawiając zarzut błędnej oceny dowodów nie zdołał wykazać, że ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego została dokonana wbrew regułom wynikającym ze swobodnej oceny dowodów.

Przede wszystkim wskazać należy na prawidłowość oceny Sądu I instancji w zakresie osobowych źródeł dowodowych, czyli zeznań świadków. Sąd Okręgowy ocenę tę w pełni podziela i nie znajduje w niej ani sprzeczności logicznych, ani sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego. Dowody te w połączeniu z treścią dowodów z dokumentów, głównie wiadomości e-mail, zasadnie doprowadziły Sąd Rejonowy do konkluzji, że powód wykazał, iż to pozwany zamówił u niego meble kuchenne i szafę celem wystawienia ich na konferencji w K., a następnie uznał dług powstały w związku ze sprzedażą tych mebli. Okoliczność ta została potwierdzona przez historię korespondencji e-mail między powodem a pozwanym. Można z niej wyprowadzić wniosek – opierając się na stwierdzeniu pozwanego, że umawiali się na zapłatę do końca roku (k. 14) – że pozwany w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty faktury za przedmiotowe meble uznał dług wynikający z tej faktury. Podkreślić należy, że przez okres do chwili wystosowania kolejnego wezwania o zapłatę J. B. nie kwestionował podstaw wystawienia faktury. Nadto z zeznań świadków D. M. (1) (k. 209-210), S. G. (1) (k. 394) i M. K. (k. 210) jednoznacznie wynika, że to J. B. organizował konferencję w K.. Z kolei korespondencja e-mail dowodzi, że to on instruował powoda, jakich mebli oczekuje na tej wystawie. Wszystko powyższe świadczy, że to pozwany zamówił meble na wystawę organizowaną w K. i to on był zobowiązany do zapłaty, co wykazał powód w postępowaniu dowodowym.

Nieskuteczna okazała się również próba podważenia - z powołaniem się na treść § 7 wiążącej strony umowy, wskazującego na formę pisemną składania zamówień - ustaleń Sądu Rejonowego, iż to pozwany zamówił od powoda

przedmiotowy zestaw mebli. Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Rejonowy trafnie uznał, że z zapisu umowy wynika, iż forma pisemna składania zamówień może być uznana jedynie za preferowany sposób składania zamówień. Wskazać jednak należy, iż żaden zapis umowy nie ogranicza możliwości składania zamówień w innej formie. Okoliczność, że zamówienie na meble na konferencję w K. nie zostało złożone pisemnie, nie przesądza, iż zostało ono złożone wbrew zapisom z § 7 umowy wiążącej powoda z pozwanym, a w konsekwencji nie doszło w ogóle do jego złożenia. Wbrew jednak twierdzeniom skarżącego wywiedzionych w apelacji, ustalając stan faktyczny Sąd Rejonowy nie uznał, że zamówienie przedmiotowych mebli złożone było pisemnie.

Również fakt przekazania S. G. (1) bezpośrednio przez stronę powodową informacji o cenie zestawu mebli wystawianych na konferencji w K. nie podważa ustaleń, iż to pozwany zamówił od powoda przedmiotowe meble. Okoliczność ta potwierdzona została przez świadków D. M. (1) i S. G. (1). Zeznania wskazanych świadków pozostają spójne, wzajemnie uzupełniają się i znajdują potwierdzenie w korespondencji mailowej prowadzonej przez strony procesu. Zeznań tych świadków skarżący nie zdołał zakwestionować w toku postępowania w pierwszej instancji, jak również w złożonej apelacji. Z zeznań tych świadków jednoznacznie wynika, że zarówno powód A. M. jak i S. G. (1) dopiero przed konferencją dowiedzieli się od J. B., z jednej strony o możliwości sprzedaży mebli, z drugiej zaś – o możliwości zakupu mebli uprzednio przygotowanych na wystawę. To pozwany zapłacić miał powodowi za zestaw mebli, S. G. (1) miał dokonać zaś zapłaty na rzecz pośredniczącego w transakcji J. B.. Z zeznań S. G. (1) (zeznania k. 395) jednoznacznie wynika, że to J. B. oferował mu przedmiotowy komplet mebli i to jemu miał zapłacić cenę uzgodnioną z D. M. (1). Podkreślić należy, że samo uzgodnienie ceny z D. M. nie stanowi jeszcze o zawarciu bezpośrednio z nią umowy sprzedaży, co postuluje pozwany w apelacji. Tak więc prawidłowo ocenione przez Sąd I instancji dowody w postaci zeznań świadków D. M. i S. G. wykluczają wersję wydarzeń forsowaną przez pozwanego, że to S. G. (1) zamawiał meble bezpośrednio od powoda.

Podsumowując ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Okręgowy nie przekracza ram zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Skarżący nie wykazał ani pogwałcenia zasad logicznego rozumowania i właściwego kojarzenia faktów w ocenie dowodów dokonanej przez tenże sąd, ani też sprzeczności tego rozumowania z zasadami doświadczenia życiowego.

W konsekwencji Sąd pierwszej instancji poprawnie określił podstawę faktyczną rozstrzygnięcia.

Nieuzasadnione są również zarzuty naruszenia przepisów art. 232 zd. 1. k.p.c. w związku z art. 3 k.p.c., art. 231 k.p.c. oraz art. 316 § 1 k.p.c.

Przepisy art. 232 zd. 1. k.p.c. i art. 3 k.p.c. adresowane są do stron procesu, nie mogły więc zostać naruszone przez sąd. Z kolei przepis art. 231 k.p.c. konstruujący domniemanie faktyczne nie miał w sprawie zastosowania, a przepis art. 316 § 1 k.p.c. nakazujący sądowi przy wydaniu wyroku uwzględnienia stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy, nie został przez sąd naruszony.

Zarzut naruszenia art. 386 § 4 k.p.c. pozostaje o tyle bezzasadny, że dotyczy postępowania odwoławczego. Sąd I instancji nie mógł zatem naruszyć wskazanego przepisu. Ponadto powołany na uzasadnienie naruszenia tego przepisu zarzut nieprawidłowego ustalenia treści stosunku zobowiązaniowego łączącego strony w żaden sposób nie przystaje do hipotezy powołanego przepisu.

Apelacja pozwanego zawiera ponadto zarzuty naruszenia prawa materialnego. Omówienie tych zarzutów musi zostać rozdzielone stosownie do dwóch rozmaitych zagadnień będących przedmiotem rozpoznania w sprawie niniejszej. Pierwsze zagadnienie dotyczy kwestii zasadności roszczenia o zapłatę za meble, drugie zaś – roszczenia z tytułu kary umownej określonej w § 13 pkt 3 umowy zawartej między stronami.

Rozpoznając zarzuty apelacyjne Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności odniesie się do zarzutów z zakresu roszczenia o zapłatę za meble.

Zarzuty dotyczące naruszenia prawa materialnego kwestionujące zasadność rozstrzygnięcia roszczenia o zapłatę za meble należy uznać za chybione.

Przypomnieć należy, iż wobec niepodważenia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, podstawą oceny prawnej pozostają te ustalenia. Podkreślić należy, iż Sąd Rejonowy formułując wnioski o zawarciu przez strony umowy sprzedaży mebli i obowiązku zapłaty przez pozwanego ceny tych mebli nie naruszył przepisu art. 65 k.c. określającego sposób wykładni oświadczeń woli. Sąd odwoławczy podziela pogląd Sądu I instancji, iż zamówienie na meble złożone przez pozwanego bez zachowania formy pisemnej nie podważa istnienia roszczenia o zapłatę za te meble. Mimo niezachowania tej formy doszło bowiem do zawarcia umowy sprzedaży tych mebli przez powoda na rzecz pozwanego, a sam pozwany uznał roszczenie powoda, co wynika z korespondencji e-mail.

Z tych samych względów nie może być mowy o naruszeniu przepisu art. 353¹ k.c. Uzasadnione jest twierdzenie Sądu Rejonowego, że § 7 umowy wskazuje jedynie preferowany sposób złożenia zamówienia. Złożenie zamówienia w innej formie nie rodzi, na kanwie tej umowy, negatywnych skutków dla istnienia zobowiązania powstałego w oparciu o takie zamówienie.

Bezzasadność wszystkich zarzutów dotyczących rozstrzygnięcia w zakresie roszczenia o zapłatę za meble, pozwala uznać, że Sąd Rejonowy trafnie zasądził od J. B. na rzecz powoda kwotę 3.933,54 zł z tytułu zapłaty za meble wraz z odsetkami od dnia 17 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty.

Rozważając natomiast zarzuty apelacji w odniesieniu do roszczenia z tytułu kary umownej określonej w § 13 pkt 3 umowy, Sąd Okręgowy uznał, iż Sąd Rejonowy dokonał błędnej wykładni tego postanowienia umownego, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego rozstrzygnięcia w tym zakresie.

Poza sporem pozostaje, iż w umowie zawartej przez strony w dniu 25 czerwca 2014 roku zastrzeżona została kara umowna w wysokości 5.000 zł „w przypadku posiłkowania się przez Agenta wzorami produktów będących własnością Producenta i przekazanie ich innym producentom bez zgody Producenta” – § 13 pkt 3 umowy.

Literalna analiza tego zapisu wskazuje, że powstanie roszczenia o zapłatę kary umownej wymaga spełnienia łącznie dwóch warunków. Po pierwsze agent musiałby posiłkować się wzorami produktów będących własnością producenta. Po drugie musiałby przekazać wzory tych produktów innym producentom bez zgody producenta. Podkreślić należy, że żadna ze stron postępowania nie podjęła próby wykazania, że cel tego uregulowania był inny. Na okoliczność tę w ogóle nie było prowadzone postępowanie dowodowe. Należy zatem dokonać ścisłej, literalnej interpretacji zapisu dotyczącego kary umownej wynikającej z § 13 pkt 3 umowy. Za ścisłą wykładnią powołanego zapisu przemawia charakter unormowania zawartego w art. 484 § 1 k.c., który pozwala na obciążenie dłużnika obowiązkiem zapłaty określonej kwoty pieniężnej bez względu na wysokość szkody poniesionej przez wierzyciela. Przepis ten jako wyjątek od zasady ponoszenia odpowiedzialności stosownie do wysokości poniesionej szkody nie może być bowiem interpretowany rozszerzająco.

Nie ulega wątpliwości, że J. B. posługiwał się wzorami produktów będących własnością A. M. (1). Nie może być również wątpliwości co do tego, że nie był do tego uprawniony.

Dla spełnienia warunków zasądzenia kary umownej nie wystarczy jednak wykazanie przez powoda, że pozwany posługiwał się wzorami produktów będących jego własnością. Niezbędne jest również wykazanie, że pozwany jako Agent, przekazywał te wzory innym Producentom bez zgody powoda. Na udowodnienie tej okoliczności nie został przedstawiony żaden dowód. Nie może być zatem mowy o spełnieniu przesłanek odpowiedzialności pozwanego z tytułu kary umownej z § 13 pkt 3, a w konsekwencji do zasądzenia na rzecz powoda kary umownej.

Oczywiście powód mógł dochodzić naprawienia szkody na zasadach ogólnych, co wymagało jednak stosownej inicjatywy dowodowej, która w niniejszej sprawie nie została zaprezentowana, a było to konsekwencją oparcia żądania wyłącznie na umownym zapisie o karze umownej.

Powództwo w zakresie, w jakim obejmowało roszczenie z tytułu kary umownej oraz kosztów związanych z wykazaniem posługiwania się wzorami produktów powoda, uznać więc należało za bezzasadne.

W konsekwencji Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok, przy czym aby zapewnić przejrzystość rozstrzygnięcia zmiana ta przyjęła formę nadania temu wyrokowi nowego brzmienia. Wobec uznania zasadności roszczenia o zapłatę ceny mebli należało zasądzić od J. B. na rzecz A. M. (1) kwotę 3.933,54 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 17 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 205,86 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w pozostałej części zaś powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu za postępowanie w pierwszej instancji orzeczono w oparciu o przepis art. 100 k.p.c., stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia tych kosztów.

Powództwo okazało się zasadne co do kwoty 3.933,54 zł, co stanowi 41,47 % żądania pozwu. Pozwany wygrał zatem proces w 58,53 %. Ogólna suma kosztów poniesionych przez strony w postępowaniu przed Sądem I instancji wyniosła kwotę 3.431,06 zł, z czego koszty poniesione przez powoda to kwota 2.214,06 zł, a koszty po stronie pozwanego to kwota 1.217,00 zł. Powoda koszty procesu obciążają w stosunku 58,53 %, co oznacza, że od pozwanego na rzecz powoda podlegała zasądzeniu kwota 205,86 zł.

W nieuwzględnionej części apelacja pozwanego jako niezasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Apelacja pozwanego uwzględniona została w zakresie kwoty 5.000 zł, a więc pozwany wygrał sprawę w 58,53%. Na koszty procesu po stronie pozwanego złożyła się opłata od apelacji w kwocie 300 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 900 zł (razem 1.200 zł). Na koszty poniesione przez powoda złożyło się jedynie wynagrodzenie jego pełnomocnika w kwocie 900 zł. Łącznie koszty postępowania apelacyjnego wyniosły 2.100 zł. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy powód zobowiązany jest zatem zwrócić pozwanemu kwotę 329,13 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.